

Neolitický těžební areál na katastru obce Jistebsko (Jizerské hory)

Blanka Šreinová, Národní muzeum, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice, Cirkusová

1740

Neolitický těžební areál objevený v roce 2002 na katastru obce Jistebsko (Jizerské hory) patří mezi největší a nejstarší památky svého druhu v České republice. Těžba a zpracování suroviny, která sloužila k výrobě kamenných broušených nástrojů a zásobovala pravděpodobně tehdejší střední Evropu, zde podle zjištění rozptylu suroviny probíhala od nejstarší fáze neolitu kultury s lineární keramikou (5 400 př.n.l.) pravděpodobně až do konce starší fáze kultury s vypíchanou keramikou (4 500 př.n.l.). Zcela intaktně zachovalý areál o ploše 21,2 ha představuje jedinečně zachovalou památku svého druhu, jejíž význam výrazně překračuje hranice České republiky.

Surovina je vázána na kontaktní dvůr tanvaldského granitu a na základě petrologického studia lze horninu označit jako amfibolový rohovec. Hornina se obecně označuje jako metabazalt (metabazit) a je součástí řady: amfibolová břidlice - amfibolový rohovec - nefrit. Hornina se vyznačuje vysokou houževnatostí, velkou tvrdostí, dobrou štípatelností a obrusností a je ideální na výrobu broušených kamenných nástrojů. Její technologické vlastnosti jsou dány petrografickou stavbou, hornina je velmi jemnozrnná, převažující aktinolitové jehlice prorůstají s živcem, makroskopicky je patrné jemné páskování, lom je lasturnatý.

Neolithic mining area at the cadastral area of the village Jistebsko (the Jizera Mountains)

Blanka Šreinová, National Museum, 193 00 Prague 9 - Horní Počernice, Cirkusová 1740

Neolithic mining area discovered in 2002 at the cadastral area of the village Jistebsko (the Jizera Mountains) is one of the largest and oldest monuments of its kind in the Czech Republic. Mining and processing of raw material served to produce polished stone tools and probably supplied the whole Central Europe. According to the findings of scattered material it lasted from the oldest Neolithic phase of the Linear Pottery culture (5400 BC) probably until the end of early stage Stroked pottery culture (4500 BC). The completely intact region with an area of 21.2 hectares represents a uniquely preserved monument of its kind, whose importance significantly exceeds the borders of the Czech Republic.

The raw material is bonded to the Tanvald contact granite zone, and on the basis of petrological studies it can be described as the amphibole chert. The rock is generally referred to as metabasalt (metabasic) and is part of a series: amphibole slate - amphibole chert - nephrite. The rock is characterized by high toughness, high hardness, good divisibility and abrasion resistance and it is ideal for the production of polished stone tools. Its technological properties are determined by petrographic structure, rock is very fine-grained, dominated by actinolite needles that grow with feldspar, fine banding is evident macroscopically, fracture is conchoidal.

[prezentace](#)